

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Programiranje i priprema projekata
Zlatibor, 21- 22. februar, 2012.

MEĐUOPŠTINSKA SARADNJA INFRASTRUKTURNI PROJEKTI

Miroslav Cvjetkovic
MISP

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

MISP

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Komponente

Sektori

Poboljšane usluge
opštinske
infrastrukture i
podrška reformi
JKP

Programiranje i
priprema
projekata

Implementacija
projekata

Zaštita životne sredine
(voda, otpadne vode, čvrst otpad)

Ekonomski sektor
(industrijske zone, buznis inkubatori,
turizam)

Društveni sektor
(stanovi za socijalno ugrožene, škole,
domovi za stare, itd.)

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

Vodoprivredna osnova Republike Srbije

II Postojeće stanje vodoprivrede

4. Kompleksni vodoprivredni sistemi

4.3. Kompleksni regionalni sistemi

III Buduće stanje vodoprivrede

4. Integralni, kompleksni i jedinstveni vodoprivredni sistemi Srbije

4.2. Kompleksni i jedinstveni sistem snabdevanja vodom

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

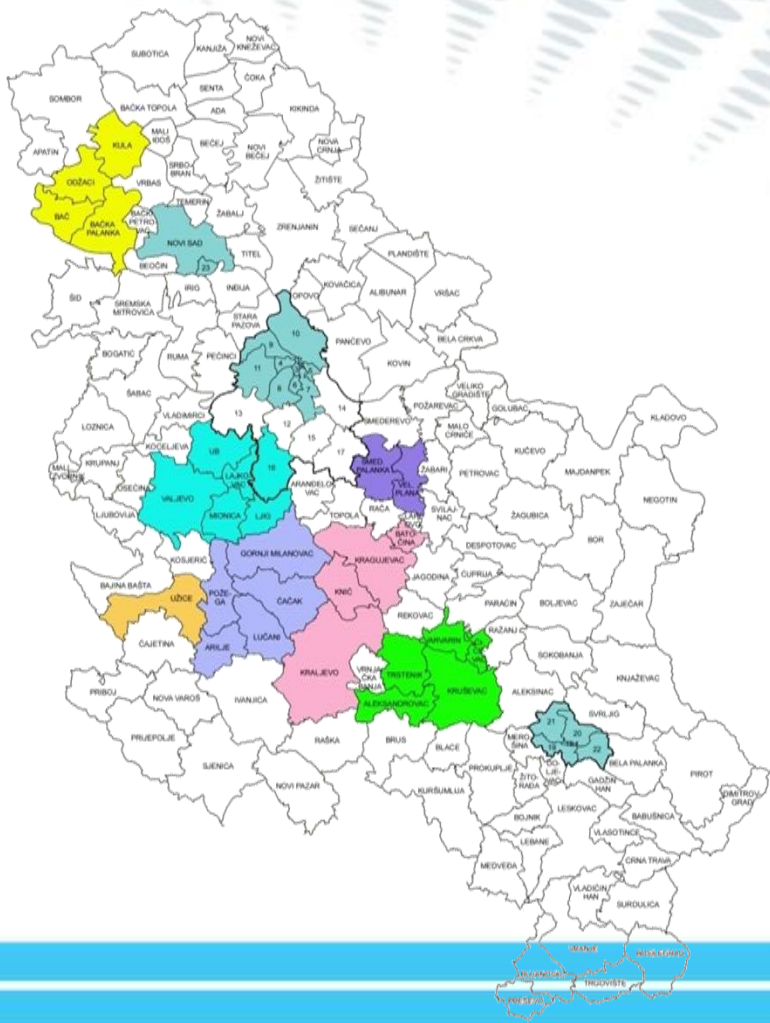
Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Gradimo zajedno za budućnost

VOS Postojeće stanje

Kompleksni regionalni sistemi za snabdevanje vodom

Sistem	Opštine	Izvorište	Stan.
Beograd	14 opština	Makiš, B. Brdo Bele vode, Bežanija	1 400 000
Novi Sad	Novi Sad, Sr. Karlovci	Štrand Petrov.ada Ratno ostrvo	250 000
Niš	4 opštine	Mediana Studena Ljuberađa...	240 000
Gruža	Kragujevac, Knić, Batočina, Kraljevo	Gruža	320 000
Đetinja	Užice, Sevojno	Vrutci	80 000
Rzav	Arilje, Požega, Lučani, Čačak, G.Milanovac	Rzav	232 000
Rasina	Kruševac, Aleksandrovac, Čičevac, Varvarin, Stalać	Čelije	229 000
Kolubara	Valjevo, Ub, Ljig, Mionica, Lazarevac	Rovni	212 000
Morava	Sm. Palanka, V. Plana		96 000
			3 000 000

ep4sa
REGIONAL OFFICE FOR SEE
www.ep4sa.com

ROYAL HASKONING

VNG

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

VOS Postojeće stanje

Sistemi za prečišćavanje otpadnih voda

- WMMP priorities
- In operation
- MISP

ep4sa
REGIONAL OFFICE FOR SEE
www.ep4sa.com

ROYAL HASKONING

VNG
Vereniging van
Beleidsmede Gemeenten

Municipal Infrastructure Support Programme
 ●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
 ●●● Gradimo zajedno za budućnost

VOS Buduće stanje

Kompleksni i jedinstveni
 sistem za snabdevanje
 vodom

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

Strategija restrukturiranja javnih komunalnih preduzeća u Srbiji

- Posebna radna grupa za izradu predloga Strategije za restrukturiranje i privatizaciju javnih preduzeća
- Nacrt su pripremili: EBRD, EU-MISP, KfW, USAID i Svetska banka
- Javna rasprava tokom leta 2011
- Prihvatanje krajem 2011
- Akcioni plan sledi

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Strategija restrukturiranja javnih komunalnih preduzeća u Srbiji

Glava 4.4. Regionalizacija i međuopštinska saradnja

Razlozi za promovisanje procesa regionalizacije, naročito u sektorima snabdevanja vodom i čvrstog otpada su:

- *Ekonomija obima u upravljanju i pružanju usluga*
- *Specijalizacija*
- *Delotvornije planiranje investicija i bolji pristup tržištu kapitala*
- *Privlačenje privatnog kapitala*
- *Depolitizacija*
- *Delotvornije upravljanje i kontrola*

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

Strategija restrukturiranja javnih komunalnih preduzeća u Srbiji

Podsticanje regionalizacije i međuopštinske saradnje JKP

- Stvaranjem pravnih, administrativnih, fiskalnih i finansijskih podsticaja
- Podrškom potpisivanju međuopštinskih sporazuma o saradnji i osnivanju regionalnih komunalnih preduzeća
- Jačanjem lokalnih kapaciteta za saradnju kroz pripremu modela sporazuma, ugovora

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

Relevantna iskustva u drugim zemljama

Snabdevanje vodom

- **U Rumuniji** su preduzeća organizovana na nivou 41 okruga (Regionalne operativne kompanije – ROK) obično oformljena spajanjem manjih opštinskih preduzeća.
- **U Bugarskoj** postoji 51 preduzeće od kojih većina opslužuje četiri do šest opština i redovno specijalizovana samo za tu uslugu.
- **U Slovačkoj**, državna preduzeća su podeljena na 7 regionalnih, opštine su dobile udeo u vlasništvu na osnovu broja stanovnika (sredstva EU su dobijana pod uslovom da se preduzeća regionalizuju).
- **U Češkoj** regionalna privatna preduzeća pružaju preko 70% usluga. Sklapaju ugovore ili sa regionalnim javnim kompanijama ili direktno sa opštinom.

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Zakon o vodama Republike Srbije

ЗАКОН О ВОДАМА

(ЗАКОН ЈЕ ОБЈАВЉЕН У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ“ , БРОЈ 30/10 ОД 7.5.2010.)

4.4. Издавање и одузимање лиценце

Члан 112.

Послови за чије обављање јавно предузеће, односно друго правно лице мора да има лиценцу јесу:

- 1) снабдевање водом за пиће системом јавног водовода;
- 2) сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода системом јавне канализације;
- 3) спровођење одбране од поплава и других облика заштите од штетног дејства вода;
- 4) старање о функционисању водних објеката и система;
- 5) одржавање регулационих и заштитних објеката и пратећих уређаја на њима;
- 6) одржавање мелиорационих система за одводњавање и наводњавање;
- 7) извођење санационих радова и хитних интервенција на заштитним и регулационим објектима;
- 8) праћење стања водних објеката;
- 9) други послови у складу са овим законом.

Послове из става 1. овог члана може да обавља јавно предузеће, односно друго правно лице које је уписано у одговарајући регистар за обављање тих послова.

Лиценцу може да добије лице из става 1. овог члана које испуњава услове у погледу техничко-технолошке опремљености и организационе и кадровске оспособљености.

Лиценца се издаје решењем Министарства, на захтев лица из става 1. овог члана, на период од пет година.

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

5. Javno preduzeće za regionalne i višenamenske hidrosisteme

Član 146.

Regionalni i višenamenski hidrosistemi su složeni hidrosistemi koji služe za obezbeđenje potreba u oblasti voda (snabdevanje vodom, navodnjavanje, zaštita voda, zaštita od štetnog dejstva voda), na teritoriji dve ili više jedinica lokalne samouprave.

Upravljanje i održavanje hidrosistema iz stava 1. ovog člana vrši javno preduzeće osnovano od jedinica lokalne samouprave za koje se obezbeđuju potrebe u oblasti voda.

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Zakon o komunalnim delatnostima Republike Srbije

Закон о комуналним делатностима

*Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 88/2011
од 24.11.2011. године.*

Zajedničko obavljanje komunalne delatnosti

Donošenje odluke o zajedničkom obavljanju komunalne delatnosti

Međuopštinski savet za komunalnu delatnost

Član 12.

Radi zajedničkog obavljanja komunalne delatnosti, sporazumom na koji saglasnost daju skupštine jedinica lokalne samouprave koje učestvuju u saradnji **može** se predvideti osnivanje Međuopštinskog saveta za komunalnu delatnost (u daljem tekstu: savet).

Savet se osniva kao zajednički organ, privredno društvo ili udruženje čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave koje učestvuju u saradnji.

Sporazumom o osnivanju saveta bliže se uređuju organizacioni oblik, status, sastav, nadležnosti, način donošenja odluka i druga pitanja značajna za rad saveta.

Savet predlaže skupštini jedinice lokalne samouprave donošenje odluke o: poveravanju obavljanja komunalne delatnosti, raspisivanju konkursa za obavljanje komunalne delatnosti, drugim poslovima u vezi sa uređivanjem uslova za obavljanje komunalnih delatnosti koji su ovim zakonom i zakonima kojima se uređuju koncesije i javne nabavke, dati u nadležnost jedinice lokalne samouprave.

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

Building together for the future

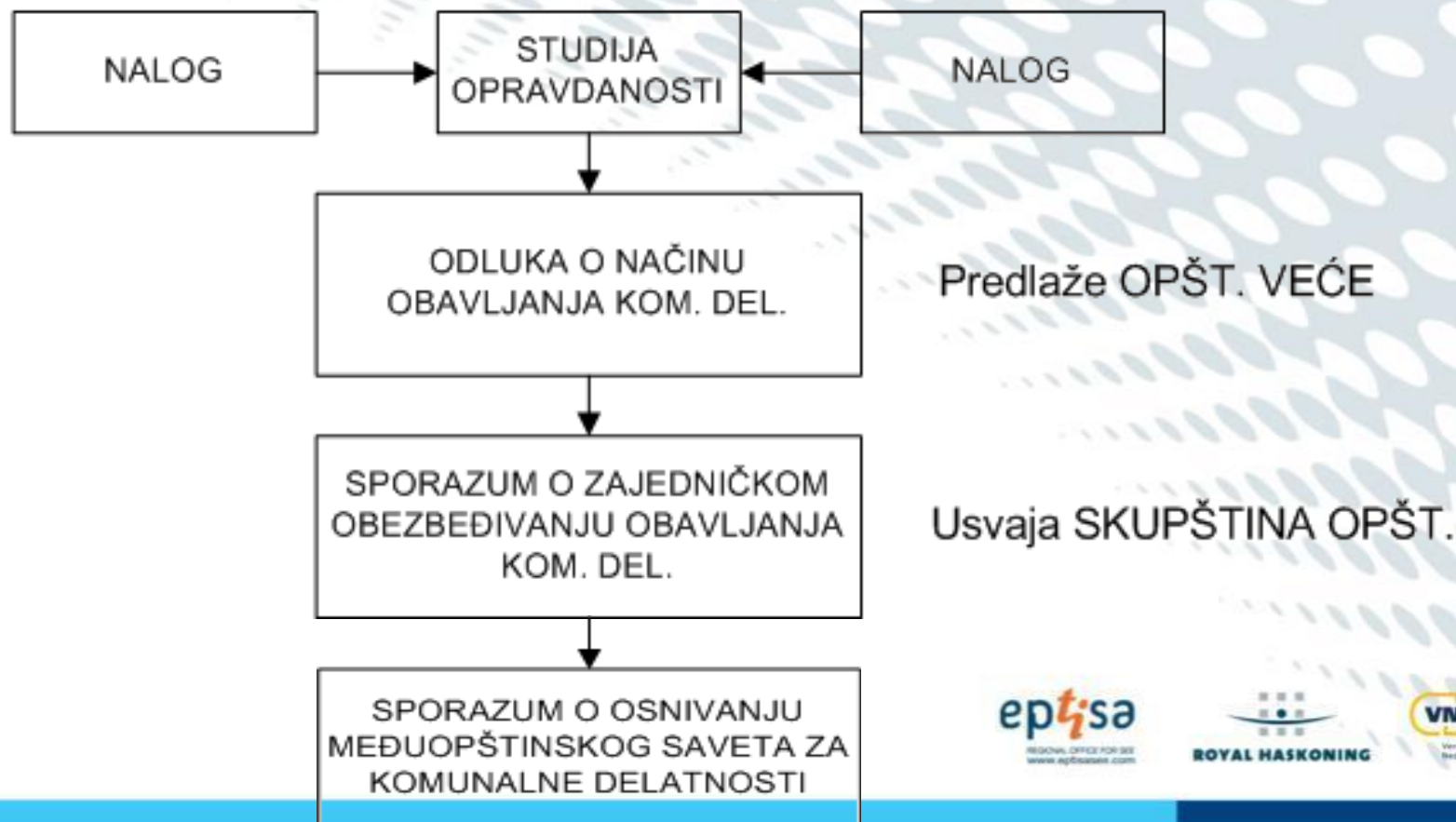
Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Gradimo zajedno za budućnost

Odluka o zajedničkom obavljanju komunalne delatnosti

Gradonačelnik A

Gradonačelnik B

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

Međuopštinski savet za komunalne delatnosti

MOŽE BITI:

- Zajednički organ
- Privredno društvo
- Udruženje

PREDLAŽE SKUPŠTINI ODLUKE O:

- Poveravanju obavljanja kom. del.
- Raspisivanju konkursa za obavljanje kom. del.
- Drugim poslovima u vezi sa uređivanjem uslova za obavljanje kom. del.

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

Primeri uspešnih projekata SNABDEVANJE VODOM

- Regionalni sistem “Rasina”
- Regionalni sistem “Kolubara”
- Regionalni sistem “Morava-Trnovče”
- Regionalni sistem “Jugozapadna Bačka”
- Regionalni sistem “Rzav”

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Primeri uspešnih projekata OPTADNE VODE

- Veliki Bački kanal: Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u Vrbasu i Kuli
- Regionalno kanalizacija: Indija -- Stara Pazova -- Nova Pazova

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

Ciljevi projekata

- Integrisanje više sistema i transformacija u održivi regionalni sistem;
- Poboljšanje kvaliteta vode;
- Optimizacija eksploatacije i poboljšanje sanitarne zaštite;
- Unapređenje operativne efikasnosti JKP;
- Usaglašavanje sa nacionalnim i EU propisima koji se odnose na snabdevanje vodom, javno zdravlje i životnu sredinu.

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

Regionalizacija upravljanja otpadom je obavezna, a ne samo opcija

- Deponije treba da budu u skladu sa ekonomijom cilja EU
- Nacionalna strategija upravljanja otpadom preporučuje 27 do 29 deponija u zemlji (12 do 2014., još 12 do 2019.)
- **Kriterijum:** jedna deponija bi trebalo da pokrije oko 200,000 stanovnika (**Napomena: to nije uvek praktično niti izvodljivo**)
- **Nacionalna strategija:** treba osnovati regionalna udruženja koja bi mogla da traže podršku države (što takodje važi i za donacije EU)

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

Regionalizacija kroz JPP

- PP vrši sakupljanje i transport: Trojan i Fischer and Brantner
- PP ima pojedinačne ugovore sa nekoliko opština u istom regionu
- Opštinska JKP se više ne bave transportom i sakupljanjem otpada
- Ljudski resursi mogu preći u PP
- Vozila i mehanizacija mogu biti preneti na PP
- PP obezbedjuje vozila i kontejnere, obavezno je da proširi pružanje usluga na ruralne oblasti, da odlaže otpad na jednom mestu umesto na više seoskih smetlišta

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

Zajedničko ulaganje PPP u novu deponiju

- ASA: dve deponije (Kikinda i Lapovo)
- Porr and Weber: dve deponije (Leskovac i Jagodina)

An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Regionalizacija u javnom sektoru

- **Piroć:** svaka opština (4) će vršiti transport sopstvenog otpada na deponiju kojom će upravljati zajedničko JP
- **Duboko:** svaka opština (9) će imati transfer stanicu (osim Užica), lokalna JK preduzeća će nastaviti sakupljanje otpada i donošenje istog do transfer stanica;
- **Sremska Mitrovica i Šabac:** osnovano zajedničko preduzeće koje će upravljati deponijom i jednom transfer stanicom.
- **Indija-plan:** svaka opština treba da vrši transport otpada na deponiju u Indjiji, a Indjija će biti vlasnik deponije i upravljaće istom.

epi-sa
REGIONAL OFFICE FOR SEE
www.epi-sa.com

ROYAL HASKONING

VNG
Vereniging van
Beeldende Gemeenten